

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr XXXII/ 173 /2009
Rady Miejskiej w Miejskiej Górcie
z dnia 18 grudnia 2009 roku.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI

I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

NA ROK 2010

DLA GMINY MIEJSKA GÓRKA

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	4
I. Diagnoza problemów uzależnień.....	4
II. Cele programu	14
III. Zadania do realizacji.....	14
1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu	15
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed w rodzinie.....	15
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.....	15
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych	16
5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13[1] i 15 ustawy (zakaz reklamy i sprzedaży alkoholu nieletnim) oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego	16
6. Zapewnienie działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punktu Konsultacyjnego, ...	16
IV. Współpraca z instytucjami w zakresie realizacji zadań wynikających z gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych:.....	16
V. Monitorowanie stanu problemów alkoholowych i przemocy w rodzinie	17
VI. Sposoby realizacji zadań	17
VII. Finansowanie zadań programu	18
VIII. Sposób sprawozdawania.....	18

WPROWADZENIE

Wśród wielu problemów społecznych występujących w Polsce, jako jedno z czołowych, wysuwają się problemy związane z nadużywaniem alkoholu. Konsumpcja alkoholu ma istotny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne zarówno jednostek, jak i rodzin, a jej konsekwencje dotyczą nie tylko osób pijących szkodliwie, ale wpływają

też na całą populację.

Podstawę prawną rozwiązywania problemów alkoholowych w Polsce stanowi ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70 poz. 473 ze zmianami).

Ustawa określa kierunki polityki państwa wobec alkoholu. Kompleksowo reguluje zagadnienia dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, wskazuje zadania z tego zakresu oraz podmioty odpowiedzialne za ich realizację, określa również źródła finansowania tych zadań. Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi samorząd gminy wykonuje zgodnie z art. 4 ustawy, w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności:

- 1) tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu,
- 2) działalność wychowawczą i informacyjną,
- 3) ograniczanie dostępności alkoholu,
- 4) leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu,
- 5) zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie,
- 6) przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

I. DIAGNOZA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH WYSTĘPUJĄCYCH NA TERENIE GMINY MIEJSKA GÓRKA.

1. Alkohol a zdrowie

Konsumpcja alkoholu ma istotny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne zarówno jednostek, jak i rodzin, a jej konsekwencje dotyczą nie tylko osób pijących szkodliwie, ale wpływa na całą populację. Osobnym typem szkód zdrowotnych są uszkodzenia płodu, powstałe na tle spożywania alkoholu przez kobiety ciężarne- 33% kobiet piło alkohol będąc w ciąży. Zgodnie z Raportem Światowej Organizacji Zdrowia alkohol jest na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia, po tytoniu, wysokim ciśnieniu. Ponad 60 rodzajów chorób i urazów ma związek z alkoholem.

Z obliczeń Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, że koszty ekonomiczne w Polsce sięgają 24-35 miliardów rocznie. Ale przecież nie wszystkie straty można przeliczyć na pieniądze. Badania przeprowadzone w 2005 roku przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pozwalają oceniać rodzaj populacji oraz próg nadużywania alkoholu przez dorosłych. Największy wzrost w tym zakresie odnotowano wśród młodych kobiet. Co dziesiąta kobieta w tej grupie pije ryzykownie. W populacji mężczyzn wzrosła ryzykownie pijąca grupa 50-latków. Wysoki wskaźnik wzrostu ryzykownie pijących odnotowano wśród osób bezrobotnych- wzrost o 48%.

Blisko 80% kobiet spożywa alkohol. Kobiety piją średnio znacznie mniej alkoholu niż mężczyźni i znacznie rzadziej doświadczają z tego powodu problemów. Niewiele osób wie,

że alkohol działa inaczej (bardziej toksycznie) na organizm kobiety niż mężczyzny i że ryzyko negatywnych konsekwencji spożywania alkoholu przez kobiety jest znacznie większe. Ryzyko to rośnie wraz ze wzrostem ilości wypijanego alkoholu.

W ostatnich latach zauważyć można niepokojącą tendencję - rośnie liczba nadmiernie pijących młodych kobiet i dziewcząt, a ich poziom picia (co do ilości i częstości spożywanego alkoholu) zbliża się do poziomu picia mężczyzn. Nadużywanie alkoholu przez uzależnione

kobiety ciężarne często powoduje organiczne uszkodzenie dzieci w okresie prenatalnym, którego skutkiem jest upośledzenie umysłowe i opóźnienia rozwojowe o różnym stopniu ciężkości. Skutkują one w przyszłości niepełnosprawnością społeczną i zawodową. Kobiety pijące najwięcej alkoholu to osoby w wieku od 18 do 29 lat, pozostające w stanie wolnym (panny i osoby rozwiedzione), mieszkanki miast (powyżej 50 tys. mieszkańców), uczące się i studiujące oraz bezrobotne. Mając na uwadze problemowe picie alkoholu przez kobiety wprowadzono w 2008 i 2009r działania szkoleniowo –informacyjne zarówno dla edukatorów czyli nauczycieli oraz młodych dziewcząt w szkołach. Tematem wiodącym stał się FAS- alkoholowy zespół płodowy. Pod pojęciem FAS mieszczą się organiczne uszkodzenia dzieci w okresie prenatalnym, którego skutkiem jest upośledzenie umysłowe, opóźnienia rozwojowe w różnym stopniu ciężkości. Co ósmy dorosły Polak nie pije w ogóle alkoholu. Kilkanaście procent dorosłych Polaków spożywa alkohol problemowo. Szacuje się, że w grupie tej znajduje się ok. 900 tys. osób uzależnionych oraz ponad 2 mln osób pijących alkohol ryzykownie lub szkodliwie.

Wieloletnie nadużywanie alkoholu powoduje u człowieka szkody w czterech podstawowych sferach jego życia i zdrowia: psychicznej, fizycznej, społecznej i duchowej. Z ogólnych danych szacunkowych w Polsce 2% populacji to osoby uzależnione od alkoholu a 4% to dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, które stanowią grupę ryzyka społecznego. Skala problemów alkoholowych w znacznej mierze zależy od postaw społeczeństwa wobec alkoholu, wiedzy na temat zagrożeń wynikających z picia, a także od wielkości spożycia napojów alkoholowych.

Aby dokładnie ocenić skalę zagrożeń pierwszy Raport dla Gminy opracowano w 1998 roku. Raport sporządzony został przez Zakład Badawczo-Consultingowy „Tuan” Andrzej Turek z Wrocławia

Najnowszy Raport z badań monitoringowych określający Diagnozę Problemów Uzależnień i Innych Zagrożeń Społecznych dla Gminy Miejska Górką opracowano ponownie w kwietniu 2007 roku. Diagnozę sporządził Zakład Ekspertyzy- Edukacja-Terapia Grzegorz Hryszkiewicz z Opolno-Zdrój. Raport zawiera skalę problemów alkoholowych, zasoby w zakresie rozwiązywania tych problemów, świadomość społeczną, dynamikę spożycia alkoholu, postawy młodzieży wobec alkoholu i narkotyków, zjawisko przemocy. Raport pozwala dobrze poprowadzić działania zmierzające do ograniczenia szkód i problemów wynikających z szkodliwego picia napojów alkoholowych i eksperymentowania środkami odurzającymi.

Które z problemów uważa Pan/i za najważniejsze?*	
Zanieczyszczenie środowiska	
Bezrobocie	
Kryzys rodziny	
Wzrost przestępczości	
Alkoholizm	
AIDS	
Zubożenie społeczeństwa	
Kryzys norm moralnych	
Narkomania	
Problemy mieszkaniowe	

Tab. Hierarchia zagrożeń według wg. mieszkańców gminy.

Alkoholizm postrzegany jest jako jedno z ważniejszych zagrożeń (trzeci w hierarchii ważności – 39% wskazań). Gdy dodamy do tego zagrożenie narkomanią (42% wskazań), otrzymamy pełny obraz

tego, jak mieszkańcy Miejskiej Górki postrzegają problemy związane z uzależnieniami.

Raport potwierdza, że nadal edukacja i szeroko rozumiane działania z profilaktyki muszą być prowadzona dla całego społeczeństwa. Gdy nadużywanie alkoholu trwa latami i kiedy dochodzi do rozkładu życia rodzinnego, społecznego i zawodowego trafiają dopiero do placówek zajmujących się motywacją do leczenia czyli do Poradni Uzależnień lub Punktów Konsultacyjnych czy placówek stacjonarnych-szpitali.

Poddają się dobrowolnemu leczeniu lub sądowym procedurom. Niejednokrotnie trafiają do zakładów karnych lub zostają bezdomni.

Z raportu wynika że mieszkańcy miasta posiadają właściwy stosunek do sądowego zobowiązania do leczenia. Pokazuje to niżej przedstawiona rubryka.

Zobowiązanie do leczenia powinno się stosować:		
Wobec wszystkich osób uzależnionych od alkoholu	61	%
W pewnych przypadkach (np. szkody społeczne)	26	%
Nie powinno się w ogóle stosować przymusu	4	%
Trudno powiedzieć	9	%

W ramach poprawy świadomości społecznej dla określonych grup szczególnego ryzyka społecznego w placówkach służby zdrowia poprzez lekarzy i położne w Poradniach ginekologicznych dla kobiet kontynuowano rozprowadzanie broszur edukacyjno-informacyjnych „Ciąża a alkohol”. Działania te są kontynuacją Ogólnopolskiej Kampanii „Ciąża a alkohol” oraz Kampanii „ Czy twoje picie jest bezpieczne- wyhamuj w porę”

Na podstawie danych zebranych z Punktu Konsultacyjnego, który działa we wtorki od godz. 14.00- 16.00 i piątki w godz. od 18.00 do 20.00 oraz na prośbę potrzebującego pomocy w siedzibie Domu Kultury wejście z tyłu budynku przeprowadzono wiele rozmów motywacyjnych zarówno z uzależnionymi ja i współuzależnionymi.

	2003 r	2004 r	2005 r	2006r	2007	2008	2009
Liczba rozmów	35	60	64	70	80	76	82
Liczba osób	15	12	14	20	22	23	31
Liczba opinii	2	4	4	4	5	6	6
Leczenie przymusowe	2	1	2	4	5	3	3
Leczenie dobrowolne	3	6	3	2	4	6	4

Tab. Dynamika wzrostu zapotrzebowania na działanie Punktu Konsultacyjnego.

Po leczeniu stacjonarnym i przeprowadzonej terapii swoje trzeźwienie alkoholicy mogą kontynuować na grupie wsparcia, która działa od 01.04.2004r a od listopada 2009 przy Kościele Parafialnym w Salce Katechetycznej. Spotkania odbywają się w każdy piątek od godz. 18.00. Uczestnicy mitingów naszej gminy mają możliwość uczestnictwa także w grupie

AA w Rawiczu, Gostyniu oraz w Stowarzyszeniu „Zgoda na trzeźwość”, z którym to GKRPA współpracuje. Działają także na terenie Gminy Poradnie Zdrowia Psychicznego oraz Poradnia Leczenia Uzależnień. Współpraca z tymi placówkami układa się bardzo dobrze. Można zatem stwierdzić że istnieje dobra baza zasobów do utrzymania trzeźwości i rozwiązywania problemów wynikających ze szkodliwego picia alkoholu. Na terenie gminy Miejska Górka mamy też określona grupę osób nadużywających alkohol, która nie chce podjąć leczenia mimo strat i szkód jakie ponieśli i dalej ponoszą.

2. Przemoc domowa a zaburzenia życia rodzinnego

Nadużywanie alkoholu nie ogranicza się tylko do szkód i strat jakie ponosi osoba pijąca lecz dotyczy to także członków ich rodzin i najbliższego otoczenia. Życie w ciągłym stresie staje się przyczyną stałych zaburzeń określanych współuzależnieniem. Dla rodzin najczęściej prowadzi się rozmowy wspierające i informacyjne jak żyć przy boku człowieka z problemem alkoholowym.

Analizując ostatnie lata z notatek w Punkcie Konsultacyjnym liczba rozmów ma tendencję wzrostową. Żony alkoholików mogą korzystać z grupy AI-anon, która działa w Rawiczu w każdy czwartek w siedzibie AA przy ul. Mikołajewicza. Istnieje też możliwość kontynuowania spotkań w Poradni Zdrowia Psychicznego mając do dyspozycji psychologa i psychiatrę. Z pomocy i wsparcia można także skorzystać w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Rawiczu. Dzieci i młodzież żyjące w rodzinach alkoholowych to w Polsce populacja licząca 1,5-2 mln osób.

Często ofiarami przemocy stają się w dużej mierze dzieci. W rodzinach z problemem alkoholowym dzieci żyją w ciągłym napięciu w poczuciu bezradności i niepewności co w ich dorosłym życiu przejawia się pewnymi schematami zachowań i reakcjami emocjonalnymi, które powodują trudności w nawiązywaniu pozytywnych kontaktów i radzeniu sobie ze zwykłymi codziennymi sprawami. Można stwierdzić, że zjawiskom przemocy bardzo często towarzyszy alkoholizm panujący w rodzinie. Z ogólnopolskich danych wynika, że 80% żon alkoholików jest ofiarami przemocy. Przemoc domowa wiąże się z lękiem ofiar i świadków przed ujawnieniem takich przypadków. Życie w chronicznym stresie i zagrożeniu przemocą w przypadku np.: żon alkoholików często prowadzi do znacznego obniżenia ich sprawności psychofizycznej i do zaburzeń emocjonalnych. Przyczynia się to do obniżenia zdolności funkcjonowania na rynku pracy oraz do utraty lub mniejszych możliwości zarobkowania.

Na terenie naszej gminy pomoc i informację można otrzymać w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji u pedagoga szkolnego. Komisja interweniowała w 6 sprawach dotyczących przemocy w rodzinie a skierowanych na dzieci i dorosłych członków rodziny. Ze względu na wzrostową liczbę ofiar przemocy prowadzono szkolenia osób, które uruchamiają procedurę odpowiedniej pomocy w tym: nauczycieli, przedstawiciela Policji, pracowników OPS oraz członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W 2007r przeszkolono Dyrektorów Szkół oraz Przedszkoli. W 2008i 2009 roku szkolenia prowadzone były dla nauczycieli szkół gimnazjalnych. Właściwe postępowanie określa Ustawa o Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie z dnia 29 lipca 2005 roku. W porozumieniu z Organami Policji uruchomiona Niebieska Karta - prośba o pomoc jest podstawą do interwencji wobec przemocy w rodzinie. Z danych w GKRPA z 6 lat liczba Niebieskich Kart ma tendencję wzrostową co świadczy także o tym, że rodzina jest świadoma krzywd, które doznaje ale też często wycofuje oskarżenia.

Jak wynika z Ogólnopolskiego Raportu Najwyższej Izby Kontroli szkoła staje się coraz mniej bezpiecznym miejscem Część uczniów przejmując wzorce i zasady czasem funkcjonujące jak w wojsku czy nawet więzieniu. Na szczęście na gruncie lokalnym te zachowania nie dominują.

	TAK	NIE
Czy zostałeś kiedykolwiek pobity w szkole?	5 %	95 %
Czy byłeś kiedykolwiek przez rówieśników zmuszany do robienia czegoś, czego nie chciałeś robić?	11 %	89 %
Czy zostałeś kiedykolwiek napadnięty i okradziony?	4 %	96 %

Tab. Zachowania w zakresie agresji przemocy rówieśniczej

Jak widać, 5% uczniów było ofiarą pobicia w szkole, co dziewiąty był zmuszany do robienia rzeczy niechcianych, natomiast napadniętych i okradzionych zostało 4% młodych ludzi.

3. Nietrzeźwość w miejscach publicznych oraz interwencje domowe.

Na podstawie informacji z Komendy Policji w Rawiczu nadal problemem są nietrzeźwi kierowcy aczkolwiek według danych jest ich mniej niż w latach ubiegłych. Wzrosła liczba interwencji domowych co świadczy o wiedzy społeczeństwa i formie pomocy.

W 2006r, 2007r 2008r przekazano Komendzie Policji- Komendantowi Rewiru dzielnicowego w Miejskiej Górcie razem 200 liczników trzeźwości jako materiału edukacyjnego dla kierowców. Liczniki przekazywane były podczas rutynowej kontroli pojazdów. W 2009 roku przekazano materiały edukacyjne w postaci ulotek broszurek.

	2004 r.	2005 r.	2006 r.	2007r.	2008r.	2009r.
Nietrzeźwi kierujący pojazdami	56	32	45	18	30	
Interwencje domowe w stanie nietrzeźwości	9	12	25	28	20	
Interwencje w miejscach publicznych	Brak danych	18	20	-	20	
Inne zagrożeni (kradzieże, włamania)		16	11	14	17	
Liczba osób zatrzymanych do wytrzeźwienia	6	6	3	10	0	

Tab. Skala problemów związanych z używaniem alkoholu przez kierowców

Analizując powyższe dane planuje się prowadzić systematyczne i długofalowe działania edukacyjno- informacyjne we współpracy z Organami Policji poprzez rozpropagowanie liczników trzeźwości, innych materiałów oraz przeszkolenie

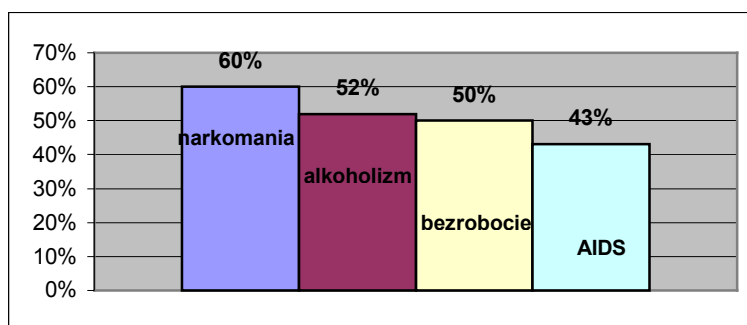

funkcjonariuszy.

4. Alkohol i młodzież

Picie alkoholu przez młodych ludzi jest najczęstszym zachowaniem ryzykownym. Kontakt z alkoholem ma za sobą 90,2 % gimnazjalistów z klas III i 94,8 % uczniów klas II szkół ponadgimnazjalnych. Ostatnie badania (ESPAD 2007) wskazują, iż w Polsce nastąpiło zatrzymanie tendencji wzrostowej a nawet spadek pewnych wskaźników dotyczących sięgania przez młodych ludzi po środki psychoaktywne.

Na pytanie kiedy w przypadku konsumpcji alkoholu przez młodzież możemy mówić o szkodliwości tego środka. Zdaniem lekarzy i psychologów nawet niewielkie ilości alkoholu, niegroźne dla dorosłych, mogą uszkadzać procesy rozwojowe dzieci i młodzieży. W związku ze słabo ukształtowaną strukturą układu nerwowego droga do uzależnienia jest krótsza. Wielkość spożycia alkoholu przez młodych ludzi ma wpływ w przyszłości na ogólny stan społeczeństwa.

Tab. Hierarchia zagrożeń według oceny młodzieży

Z ogólnopolskich danych wynika, że młodzi ludzie coraz częściej mają tendencję do podejmowania zachowań ryzykownych dla zdrowia. Pod pojęciem zachowań ryzykownych należy rozumieć używanie środków psychoaktywnych - eksperymentowanie lub branie (alkohol, tytoń, narkotyki). Używki stanowią warunek „dobrej zabawy”.

Poniższa tabelka wg raportu przedstawia środowisko, w którym pije się alkohol.

Badania rynkowe pokazują, że wzrost spożycia w populacji od 15 do 19 roku życia jest istotnym źródłem wysokich zysków przemysłu piwnego.

Interesujące wydawało się również pytanie, „Gdzie uczniowie spożywają zakupiony alkohol, czy kryją się przed dorosłymi, czy też nie mają takiej potrzeby”.

w szkole (internacie)	0 %	4 %	3 %
u siebie w domu	68 %	11 %	15 %
na dyskotecce	5 %	32 %	21 %

u kogoś w domu	5 %	13 %	13 %
w kawiarni, pubie	4 %	10 %	38 %
w parku (na łące)	0 %	13 %	5 %
pod sklepem	4 %	2 %	0 %
w innym miejscu	14 %	15 %	5 %

Na terenie gminy Miejska Górka w ramach działań profilaktycznych prowadzony jest program profilaktyczny „Trzeci Elementarz czyli program siedmiu kroków”. Aktywnymi odbiorcami była i jest młodzież klas VI-tych oraz rodzice tych dzieci. Program był i jest prowadzony w latach: 1998, 2004, 2006, 2007, 2008, 2009 w klasach VI-tych szkół podstawowych. Wokół zachowań alkoholowych narosło wiele mitów. Dlatego istotne jest dostarczenie fachowej i rzetelnej wiedzy oraz propagowanie zachowań asertywnych.

Według aktualnego raportu-diagnozy świadomość posiadania odpowiedniej wiedzy wśród uczniów jest zróżnicowana. 2/3 uczniów klas szóstych, 43% gimnazjalistów i prawie co trzeci z uczniów klas ponad gimnazjalnych wymaga edukacji.

Poniższe tabelki pokazują: preferencję spożywania napojów alkoholowych oraz wizerunek osoby uzależnionej widziany przez młodzież.

	Szkoły podst. kl. VI	Gimnazjum kl. III	Szk. ponagimn. kl. II
PIWO	91 %	66 %	77 %
WINO, KOKTAIL	9 %	17 %	5 %
WÓDKA, LIKIER	0 %	17 %	18 %

Czy alkoholik to człowiek, który:	Szk. podst. Kl. VI	Gimnazjum kl. III	Szkoły pogimnazja lne kl. II
Pije codziennie	59 %	48 %	41 %
Chodzi brudny i zaniedbany	8 %	13 %	2 %
Gdy zacznie pić, nie potrafi przerwać w dowolnym momencie	39 %	60 %	57 %

Znaczącym wsparciem dla realizacji działań profilaktycznych na terenie szkół stało się wprowadzenie obowiązku uchwalenia przez Radę Pedagogiczną Szkolnego Programu Profilaktyki, spójnego z programem wychowawczym szkoły. Poprzez różnorodne formy oddziaływań takie jak: konkursy, festyny profilaktyczne oraz udział w kampaniach profilaktycznych przekazuje się wzorce zdrowego stylu życia. Nasza gmina od 6 lat w Ogólnopolskiej Kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”. Działania te są integralnym elementem programu profilaktycznego, a oznacza to odwołanie się do strategii profilaktycznych: np. prawdziwy sportowiec nie pije, nie pali, nie używa narkotyków.

Dla dzieci z grupy ryzyka społecznego prowadzone były przez 4 – lata świetlice

(od 1999 r-2005 r) w szkołach. Działaniami profilaktycznymi w świetlicach objęto;
w 2000 r - 60 dzieci, 2001 r. - 84 dzieci, 2003 r.- 100 dzieci, 2004 r. - 96 dzieci, 2005 r. - 103 dzieci.

Od września 2005 i 2006 roku dzieci z grupy ryzyka społecznego korzystały z zajęć pozalekcyjnych i kółek zainteresowań. W 2007 r. podjęto działania merytoryczne w kierunku uruchomienia świetlicy środowiskowej- opiekuńczo-wychowawczej na terenie miasta Miejska Górka. Projekt świetlicy we wrześniu skierowano do Władz Samorządowych.

W drodze konkursu ofert od lipca 2008r poprzez rok 2009 r działa Świetlica opiekuńczo-wychowawcza w budynku Warsztatów Terapii Zajęciowej w Miejskiej Górcie Zajęcia prowadzone są 3 razy tygodniu po 3 godziny przez przeszkolonych nauczycieli. Bierze w niej udział grupa 24 dzieci. Są to dzieci z grupy ryzyka społecznego. Podstawowym zadaniem funkcjonowania świetlicy jest pomoc w rozwiązywaniu różnych problemów, pomoc w nauce, podniesienie wartości w samoocenie, rozbudzenie zainteresowań i nauka zachowań asertywnych.

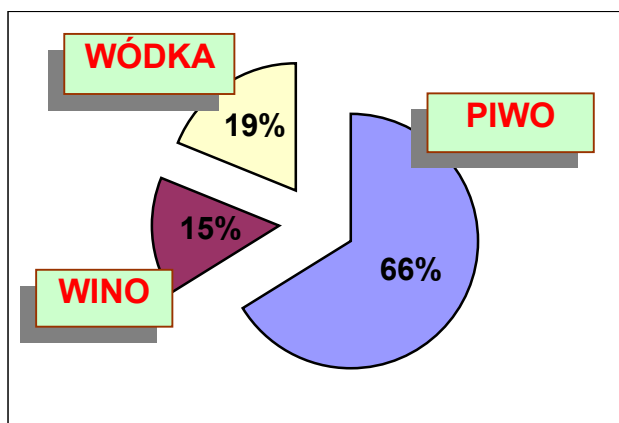
Planuje się te działania dalej poprowadzić.

5. Rynek alkoholowy

Skala problemów alkoholowych a także wskaźnik uzależnień wynika z tzw .modelu picia. W większości jesteśmy konsumentami napojów alkoholowych. Preferuje się spożycie napojów alkoholowych o niższej zawartości alkoholu. Nikt nie sięga po alkohol po to, aby mieć problemy. Przeciwnie każdy, kto spożywa alkohol oczekuje korzyści – chce poprawić sobie nastrój, ubarwić szarą codzienność, ułatwić kontakty towarzyskie, zrelaksować się. Niektórzy nawet wierzą, że alkohol może mieć korzystne działanie zdrowotne.

Choć alkohol jest trucizną i z punktu widzenia toksykologii każda ilość wypitego alkoholu jest ryzykowna, to jednak w większości przypadków spożywanie małych dawek alkoholu nie pociąga za sobą widocznych szkód zdrowotnych i konsekwencji społecznych. Mimo to nie powinni wcale pić alkoholu:

- młodzi ludzie (ze względu na ryzyko poważnych zaburzeń rozwojowych),
- kobiety w ciąży i matki karmiące (z powodu ryzyka uszkodzenia płodu i negatywnego wpływu na zdrowie dziecka),
- osoby chore, przyjmujące leki wchodzące w reakcje z alkoholem,
- wszyscy, którzy znajdują się w okolicznościach wykluczających picie (kierując pojazdami, przebywając w pracy, w szkole, itp.),
- osoby, którym szkodzi każda, nawet najmniejsza, ilość

Tab. Struktura spożycia alkoholu przez mieszkańców gminy

Badania ogólnopolskie pokazują, że polityka cenowa i administracyjna ma zasadniczy wpływ na ograniczenie szkód zdrowotnych związanych z nadużywaniem alkoholu. Wychodząc naprzeciw właściwej polityce wobec alkoholu a co za tym idzie ograniczeniu dostępności alkoholu ważnym ogniwem na terenie gminy jest ustalenie limitu punktów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych.

W wyniku uchwały Rady Miejskiej w roku 2005 limit wynosi 40 (wcześniej 50) punktów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych na wynos (poza piwem), oraz limit 10 (wcześniej 15) punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży. Uchwała ta nadal obowiązuje.

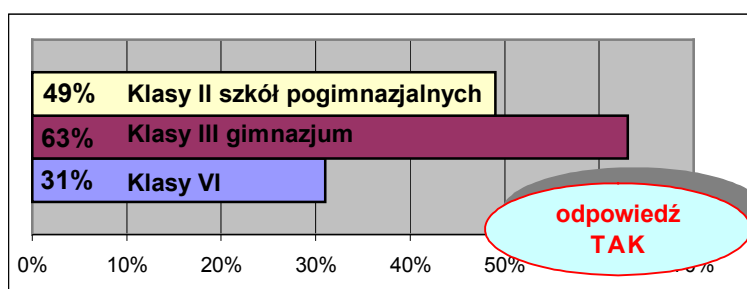
	2005	2006	2007	2008	2009
Liczba punktów ogółem	46	43	45	44	
Handel detaliczny	36	37	38	38	
W tym w ramach limitu	40	40	40	40	40
Gastronomia	10	6	7	6	
W tym w ramach limitu	10	10	10	10	10

Tab. Liczba punktów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach swoich zadań systematycznie przeprowadza kontrole podmiotów posiadających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. W roku 2009 przeprowadziła 35 kontroli pod kątem przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (wyodrębnienie stoiska z alkoholem, zakaz sprzedaży alkoholu nieletnim i nietrzeźwym, informacje o szkodliwości nadużywania alkoholu, zakaz reklamy, spożywanie alkoholu w miejscach publicznych). W wyniku kontroli udzielono kilku podmiotom pouczenia oraz kilka punktów poddano monitoringowi. Niepokojący jest fakt, że młodzież niepełnoletnia nie ma problemu z zakupem alkoholu. Ten fakt świadczy o konieczności systematycznej edukacji sprzedawców napojów alkoholowych.

Innym problemem jest bierność dorosłych świadków sprzedaży alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym

Na pytanie „Czy kiedyś samodzielnie kupiłeś alkohol?” uzyskano następujące odpowiedzi:

Jak z powyższego wynika, zakup alkoholu nie stwarza dla dzieci i młodzieży większych problemów – sprzedawcy sprzedają alkohol nawet 13-latkom.

W roku 2006 przeprowadzono szkolenie dla właścicieli i sprzedawców placówek handlujących alkoholem. Z szkolenia skorzystało 35 osób. Ponowne szkolenie przeprowadzono w 2008 roku. Wzięło w nim udział 24 podmioty.

DANE DOTYCZĄCE MIEJSC I FORM POMOCY DLA OSÓB Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM, WSPÓLUZALEŻNIONYCH ORAZ SKUTKÓW NIETRZEŻWOŚCI W 2009 ROKU

1. Rozmowa informacyjno-edukacyjna, motywująca do podjęcia leczenia oraz wspierająca dla współuzależnionych.
Punkt Konsultacyjny czynny jest we wtorek od godz. 14.00-16.00 oraz piątek od godz. 18.00-20.00. (możliwość konsultacji z terapeutą)
siedziba mieści się w Domu Kultury wejście z tyłu budynku
Z tej formy pomocy w 2009 roku skorzystało 59 osób
2. Leczenie ambulatoryjne w Poradni Leczenia Uzależnień w Miejskiej Górcie.
z wizyt skorzystało 98 osób
3. Grupa wsparcia AA „Krokus” w każdy piątek od godz. 18.00
siedziba mieści się w Salce katechetycznej ul. Sportowa
Działalność anonimowa
4. Grupa Al-anon dla współuzależnionych kobiet- działalność w Rawiczu
czwartek od godz. 18.00
5. Leczenie w placówce stacjonarnej.
Z leczenia w 2009r skorzystało 5 osób
Osoby ,które skorzystały z leczenia stacjonarnego i grupy wsparcia zdecydowanie utrzymywały abstynencję.
5. Zgłoszenie- Interwencja Domowa,, Niebieska Linia” przez Policję.
w 2009 roku odbyło się 16 interwencji.
6. Problemy związane z nietrzeźwością nieletnich.
Nie zanotowano.
7. Wypadki drogowe z udziałem nietrzeźwych kierowców
liczba nietrzeźwych kierowców.....

Populacje osób, u których występują różne kategorie problemów uzależnień (dane szacunkowe wg. PARPA)

		W Polsce 38,6 mln	W mieście 100 tys. mieszk.	W mieście 25 tys. mieszk.	W gminie 10 tys. mieszk.
Liczba osób uzależnionych od alkoholu	ok. 2% populacji	Ok. 800 tys.	ok. 2.000 osób	ok. 500 osób	ok. 200 osób

Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice)	ok. 4% populacji	Ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób	ok. 400 osób
Dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików	ok. 4% populacji	Ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób	ok. 400 osób
Osoby pijące szkodliwie	5-7% populacji	2-2,5 mln	5.000-7.000 osób	1.250-1.750 osób	ok. 500-700 osób
Ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym	2/3 osób dorosłych oraz 2/3 dzieci z tych rodzin	Razem ok 2 mln osób: dorosłych i dzieci	ok. 5.300 osób: dorosłych i dzieci	Około 1.330 osób: dorosłych i dzieci	Około 530 osób: dorosłych i dzieci

Jak z powyższej tabeli wynika, w naszej gminie żyje szacunkowo:

- osób uzależnionych od alkoholu - 180-270
- osób dorosłych żyjących w rodzinach alkoholowych - 360-450
- dzieci wychowujących się w rodzinach alkoholików - 360-450
- osób pijących szkodliwie, nie uzależnionych od alkoholu - 450-630
- ofiar przemocy w rodzinach z problemem alkoholowym - 480-600 dzieci i dorosłych

Mając na uwadze powyższe dane dla każdej z tych grup problemowych Gminny Program PiRPA zawiera formy i metody działania opisany w realizacji zadań.

II. CELE PROGRAMU

- przeciwdziałanie problemom alkoholowym na terenie Gminy Miejska Górka
- przeciwdziałanie problemom przemocy w rodzinie
- minimalizacja szkód spowodowanych nadużywaniem alkoholu
- zwiększenie liczby osób leczonych w placówkach lecznictwa odwykowego.

III. ZADANIA DO REALIZACJI

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu

- Współpraca z placówkami leczenia uzależnień, z których korzystają mieszkańcy Miasta/Gminy : Poradnia Leczenia Uzależnień w Miejskiej Górce, Rawiczu Oddział Leczenia Uzależnień w Czarkowie, Charcicach oraz Legnicy.
- Dofinansowanie programów terapeutycznych dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych
- Dofinansowanie działalności (koszty utrzymania) punktu konsultacyjnego dla osób z problemem alkoholowym i przemocy w rodzinie (Punkt Konsultacyjny-siedziba Dom Kultury w Miejskiej Górce)
- Dofinansowanie szkoleń pracowników lecznictwa odwykowego.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

- finansowanie /dofinansowanie działalności świetlic opiekuńczo-wychowawczych i innych struktur dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym

- dofinansowanie wybranych programów terapeutycznych dla osób współzależnionych oraz dzieci wychowujących się w rodzinach z problemem alkoholowym i problemem przemocy

- Spotkanie integracyjno-profilaktyczne dla dzieci z grupy ryzyka społecznego
- Udział w lokalnym systemie przeciwdziałania przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym poprzez monitorowanie realizowanych działań
- Współdziałanie ze strukturami policji, pomocy społecznej, sądami i prokuraturami w zakresie wdrożenia procedury „Niebieska Karta”
- Udział w interdyscyplinarnych zespołach ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- Zapewnienie profesjonalnej pomocy interwencyjnej i terapeutycznej dzieciom – ofiarom przemocy oraz ich rodzinom
- Dofinansowanie programów terapeutycznych dla dzieci – ofiar przemocy
- Uruchomienie/współfinansowanie/sfinansowanie miejsca bezpiecznych przesłuchań, przyjaznych dziecku, ofierze czy świadkowi przemocy, tzw. „Niebieskiego Pokoju”
- Finansowanie wyjazdów i kolonii dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i przemocy
- Finansowanie interdyscyplinarnych szkoleń na temat przemocy w rodzinie i współpracy służb
- Finansowanie/dofinansowanie szkoleń dla grup zawodowych mających lub mogących mieć kontakt ze zjawiskiem przemocy domowej, agresji i przemocy wobec dzieci (lekarzy, sędziów, prokuratorów, pracowników socjalnych, pedagogów, psychologów, policjantów)
- Włączanie się w realizację ogólnopolskich kampanii promujących życie bez alkoholu i przemocy organizowanych przez PARPA oraz Stowarzyszenie Dziennikarzy Radiowych i Telewizyjnych w Poznaniu.-edukacja publiczna

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych

- Realizacja w szkołach podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych programów profilaktycznych, wpisujących się w szkolne programy profilaktyki
Zakup literatury i innych materiałów edukacyjnych o tematyce uzależnień
- Wspieranie i dofinansowanie imprez i konkursów dla dzieci i młodzieży o tematyce z zakresu profilaktyki uzależnień
- Wspieranie edukacji rodziców i wychowawców w zakresie pomocy młodzieży w utrzymaniu abstynencji oraz kształtowaniu atmosfery społecznej negującej nadmierne używanie alkoholu
- Wspieranie i dofinansowanie działań z zakresu pozalekcyjnych zajęć sportowych i kół zainteresowań dla dzieci i młodzieży, realizujących programy profilaktyki problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych (nikotyny, alkoholu, narkotyków)

- Prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych związanych z profilaktyką problemów alkoholowych, organizowanie festynów, obchodów lokalnych dni np. trzeźwości, światowego dnia FAS, debat w lokalnych mediach-edukacja publiczna
- Realizacja działań w ramach kampanii ogólnopolskich „Zachowaj trzeźwy umysł”
- Działania edukacyjno –informacyjne skierowane do kierowców
- Wspieranie i dofinansowanie imprez promujących zdrowy styl życia i wzorce godne naśladowania
- Współpraca z lokalnymi mediami –gazeta „Wiadomości Miejsko-góreckie” w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie
- Wspieranie kampanii i szkoleń na temat przeciwdziałania przemocy i agresji

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych

- Współpraca z instytucjami i podmiotami pozarządowymi, organizacjami sportowymi, kulturalno-oświatowymi i innymi w zakresie realizacji zajęć profilaktyczno-edukacyjnych dla dzieci, młodzieży i ich rodzin, szczególnie z grup podwyższonego ryzyka
- Wsparcie finansowe dla stowarzyszeń abstynenckich

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13[1] i 15 ustawy (zakaz reklamy i sprzedaży alkoholu nieletnim) oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

- Finansowanie/organizowanie szkoleń dla przedsiębiorców handlujących alkoholem

6. Zapewnienie warunków działania/pracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punktu Konsultacyjnego w Miejskiej Górcie.

- Zabezpieczenie lokalowe i finansowe pracy GKRPA
- Finansowanie szkoleń członków Komisji- 44 godz. (obowiązek ustawowy)

IV. WSPÓŁPRACA Z INSTYTUCJAMI W ZAKRESIE WSPÓLREALIZACJI ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH:

- Urząd Marszałkowski
- Wielkopolski Urząd Wojewódzki
- Komenda Policji w Rawiczu
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Miejskiej Górcie
- Szkoły i inne placówki oświatowe
- Kościół katolicki i inne związki wyznaniowe
- Organizacje pozarządowe (np. Wielkopolska Fundacja ETOH w Poznaniu)
- Stowarzyszenie Dzieci i Osób Niepełnosprawnych w Miejskiej Górcie
- Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Rawiczu
- Dom Kultury w Miejskiej Górcie

VI. MONITOROWANIE STANU PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I PRZEMOCY W RODZINIE.

- Zbieranie i opracowywanie danych statystycznych dotyczących problemów alkoholowych, w tym przeciwdziałania przemocy w rodzinie-realizacja –Punkt Konsultacyjny -GKRPA, OPS, Policja.
- Dokonanie diagnozy opartej na cyklicznych, rzetelnych badaniach problemów i zjawisk

- związanych z nadużywaniem alkoholu przez dzieci, młodzież szkolną realizują podległe gminie szkoły w ramach szkolnego programu profilaktyki.
- Gromadzenie bazy danych o miejscach i formach pomocy dla osób z problemem alkoholowym (zasoby na terenie gminy- Punkt Konsultacyjny oraz OPS w Miejskiej Górcie
  - Pozyskiwanie danych nt. stanu leczenia odwykowego oraz ich ocena
  - Pozyskiwanie danych nt. liczby interwencji domowych, liczby przestępstw, danych dotyczących przestępczości nieletnich oraz liczby wypadków drogowych spowodowanych przez „nietrzeźwych” i ich ofiar za pośrednictwem Komendy Policji w Rawiczu.
  - Współpraca z innymi instytucjami zajmującymi się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych w celu pozyskiwania przydatnych danych do diagnozy problemów alkoholowych w gminie.
  - Liczba utworzonych zespołów interdyscyplinarnych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

VI. SPOSOBY REALIZACJI ZADAŃ.

1. Realizatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest Burmistrz Miejskiej Górci przy pomocy Pełnomocnika Burmistrza ds. realizacji GPPiRPA.

2. Zadania realizowane są przez:

- Zlecenie zadań jednostkom miejskim/gminnym, placówkom oświatowym w drodze konkursów ofert
- Zakupy i zlecenia zewnętrzne:

a. poprzez konkursy ofert

b. poprzez zamówienia publiczne

c. bez stosowania ustawy prawo zamówień publicznych.

Obsługę administracyjną i prawną Komisji prowadzi Urząd Miejski w Miejskiej Górcie

VII. FINANSOWANIE PROGRAMU.

Gminny Program realizowany będzie przez cały rok kalendarzowy w ramach środków finansowych planowanych w budżecie Miasta/Gminy, pozyskiwanych zgodnie z art. 9 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Określa je preliminarz wydatków opracowany na dany rok, zgodny z projektem budżetu Gminy w dziale 851 – ochrona zdrowia, w rozdziale 85154 - przeciwdziałanie alkoholizmowi.

Niewykorzystane środki przeznaczone na realizację Programu przesuwają się jako środki niewygasające na realizację zadań wymagających kontynuacji w roku następnym do momentu uprawomocnienia się nowego Gminnego Programu. Dopuszcza się możliwość aneksowania umów na kolejny rok w celu kontynuacji zadania.

Zasady wynagradzania członków komisji

1. Członek komisji otrzymuje miesięczną dietę w wysokości 75,00 zł

2. Członkowie komisji działają na zasadzie powołania przez Burmistrza.

VIII. SPOSÓB SPRAWOZDANIA.

1. Sprawozdanie finansowe i merytoryczne z realizacji Programu, będące integralną częścią rocznego sprawozdania budżetowego, przedstawiane jest Radzie Miejskiej przez Pełnomocnika Burmistrza ds. realizacji GPPiRPA

Ramowy plan realizacji oraz finansowania zadań /Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

l.p	Zadania do realizacji	Zadania szczegółowe	Kwotowa wydatków	Procentowa struktura wydatków
------------	------------------------------	----------------------------	-------------------------	--------------------------------------

1	Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu	<ul style="list-style-type: none"> - współpraca z placówkami leczenia uzależnień, z których korzystają mieszkańcy Miasta/Gminy Miejska Górka - dofinansowanie nowoczesnych programów terapeutycznych dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych - dofinansowanie programów związanych z przemocą w rodzinie i kryzysami rodzinnymi - dofinansowanie działalności punktu konsultacyjnego dla osób z problemem alkoholowym i przemocą w rodzinie w Miejskiej Górcie - finansowanie opinii biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu 	15.000,00	
2	2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - dofinansowanie programów terapeutycznych dla osób współuzależnionych oraz dzieci wychowujących się w rodzinach z problemem alkoholowym - tworzenie i koordynowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym poprzez monitorowanie realizowanych działań - współdziałanie ze strukturami policji, pomocy społecznej, sądami i prokuraturami w zakresie wdrożenia procedury „Niebieska Karta” - tworzenie interdyscyplinarnych zespołów ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie - zapewnienie profesjonalnej pomocy interwencyjnej i terapeutycznej dzieciom – ofiarom przemocy oraz ich rodzinom - dofinansowanie programów terapeutycznych dla dzieci – ofiar przemocy - uruchomienie/ współfinansowanie miejsca bezpiecznych przesłuchań, przyjaznych dziecku, ofierze czy świadkowi przemocy, tzw. „Niebieskiego Pokoju” - finansowanie wyjazdów i kolonii dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i przemocy 	29.500,00	
3	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów	<ul style="list-style-type: none"> - finansowanie programów profilaktycznych dla uczniów realizowanych w szkołach w ramach szkolnego programu profilaktyki - finansowanie programów i zajęć mających na celu kształtowanie właściwych postaw dzieci i młodzieży wobec alkoholu, m.in. 	60 000,00	

	alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych	<p>poprzez: promowanie zdrowego stylu życia, zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży</p> <ul style="list-style-type: none"> - finansowanie/dofinansowanie programów profilaktyczno-edukacyjnych realizowanych w grupach podwyższonego ryzyka (dzieci i młodzież z rodzin z problemem alkoholowym, wychowankowie młodzieżowych ośrodków szkolno-wychowawczych, internatów, burs, ochotniczych hufców pracy i innych) - wspieranie edukacji rodziców i wychowawców w zakresie pomocy młodzieży w utrzymaniu abstynencji oraz kształtowaniu atmosfery społecznej negującej nadmierne używanie alkoholu - wspieranie/dofinansowanie programów sportowych z elementami profilaktyki w zakresie organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży, stanowiących alternatywę wobec używania napojów alkoholowych - finansowanie interdyscyplinarnych szkoleń na temat przemocy w rodzinie i współpracy służb - finansowanie/dofinansowanie szkoleń dla grup zawodowych mających lub mogących mieć kontakt ze zjawiskiem przemocy domowej, agresji i przemocy wobec dzieci (lekarzy, sędziów, prokuratorów, pracowników socjalnych, pedagogów, psychologów, policjantów) - włączanie się w realizacje ogólnopolskich kampanii promujących życie bez alkoholu i przemocy - współpraca z lokalnymi mediami w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie - wspieranie kampanii i szkoleń na temat przeciwdziałania przemocy i agresji - finansowanie/organizowanie szkoleń dla przedsiębiorców handlujących alkoholem 		
4	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych	<ul style="list-style-type: none"> - współpraca z instytucjami i podmiotami pozarządowymi, organizacjami sportowymi, kulturalno-oświatowymi i innymi w zakresie realizacji zajęć profilaktyczno-edukacyjnych dla dzieci, młodzieży i ich rodzin, szczególnie z grup podwyższonego ryzyka - wsparcie finansowe stowarzyszeń abstynenckich 	3.500,00	
5	Podjęcie		0.00	

	interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13[1] i 15 ustawy (zakaz reklamy i sprzedaży alkoholu nieletnim) oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego			
6	Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej - wspieranie powstawania profesjonalnych ośrodków, centrów integracyjnych dla osób uzależnionych od alkoholu, opuszczających zakłady karne	- wspieranie powstawania profesjonalnych ośrodków, centrów integracyjnych dla osób uzależnionych od alkoholu, opuszczających zakłady karne	0.00	
7	Zapewnienie działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punktu Konsultacyjnego, Ośrodka Interwencji Kryzysowej, Telefonu Zaufania,	- Zabezpieczenie lokalowe i finansowe pracy GKRPA - Finansowanie szkoleń członków Komisji (obowiązek ustawowy) - Wynagrodzenia dla członków Komisji - wynagrodzenia dla osób zatrudnionych w punkcie konsultacyjnym Wynagrodzenia dla osób pracujących w ośrodku interwencji kryzysowej, telefonie zaufania	15.000,000	